



**กฎหมายเถรสมาคม**  
**ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕)<sup>๓๕</sup>**  
**ว่าด้วยระเบียบการประชุมมหาเถรสมาคม**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตี๋ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕  
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ  
คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมตรากฎหมายมหาเถรสมาคมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎหมายมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า “กฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕)  
ว่าด้วยระเบียบการประชุมมหาเถรสมาคม”

ข้อ ๒ กฎหมายมหาเถรสมาคมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์  
คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้กฎหมายมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิก

(๑) กฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ว่าด้วยระเบียบการประชุม  
มหาเถรสมาคม

(๒) กฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. ๒๕๒๐)

บรรดากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว  
ในกฎหมายมหาเถรสมาคมนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎหมายมหาเถรสมาคมนี้ให้ใช้กฎหมายมหาเถรสมาคม  
นี้แทน

**หมวดที่ ๑**

**บททั่วไป**

ข้อ ๔ การประชุมมหาเถรสมาคม มี ๒ อย่าง

(๑) การประชุมปกติ

(๒) การประชุมพิเศษ

<sup>๓๕</sup> ประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๘๐ ฉบับพิเศษ (๒) วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

ข้อ ๕ การนัดประชุมมหาเถรสมาคม ต้องออกหนังสือนัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน หากเป็นการด่วน จะนัดเร็วกว่านี้ หรือนัดโดยวิธีอื่นก็ได้

ข้อ ๖ การนัดประชุมมหาเถรสมาคม ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมด้วย เว้นแต่เป็นการด่วน

ข้อ ๗ การตั้งระเบียบวาระการประชุม โดยปกติให้ตั้งตามลำดับ ดังนี้

(๑) รับรองรายงานการประชุม

(๒) เรื่องด่วน

(๓) เรื่องอื่น ๆ

ข้อ ๘ เมื่อประธานมีเรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ก่อนเริ่มปรึกษาตามระเบียบวาระ ก็ให้แจ้งต่อที่ประชุม แล้วดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ที่ประชุมจะตกลงเป็นอย่างอื่นในคราวนั้น

ข้อ ๙ ในการประชุมมหาเถรสมาคม ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคมทำรายงานการประชุม และเมื่อที่ประชุมกรรมการมหาเถรสมาคม หรือกรรมการมหาเถรสมาคมที่ได้เข้าประชุมในครั้งนั้น ทุกรูปได้รับรองแล้ว ให้ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมลงนามไว้เป็นสำคัญ

ข้อ ๑๐ เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการประชุมมหาเถรสมาคม ซึ่งมีได้กำหนดไว้ในกฎหมายมหาเถรสมาคมนี้ ให้ปฏิบัติตามมติของที่ประชุมมหาเถรสมาคม

## **หมวด ๒**

### **การประชุม**

ข้อ ๑๑ การประชุมปกติ ได้แก่ การประชุมตามวาระ ที่มหาเถรสมาคมกำหนดไว้เป็นการประจำ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคม

ข้อ ๑๒ การประชุมพิเศษ ได้แก่ การประชุมนอกจากวาระที่ได้กำหนดไว้เป็นการประจำ เพื่อพิจารณาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่

ข้อ ๑๓ ร่างกฎหมายมหาเถรสมาคม ร่างข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศมหาเถรสมาคม ให้มีบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบด้วย

ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคม ส่งร่างกฎหมายมหาเถรสมาคม ร่างข้อ บังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศมหาเถรสมาคม แก่กรรมการมหาเถรสมาคมล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วัน ก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการด่วน

ข้อ ๑๔ ที่ประชุมจะต้องพิจารณาร่างกฎหมายมหาเถรสมาคม ร่างข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศมหาเถรสมาคมเป็น ๓ วาระ หรือจะพิจารณารวดเดียว ๓ วาระก็ได้

ในการพิจารณาเป็น ๓ วาระนั้น ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคมส่งร่างนั้นไปให้กรรมการมหาเถรสมาคมพิจารณาโดยละเอียด ภายในเวลาซึ่งที่ประชุมกำหนด เว้นแต่ที่ประชุมจะตกลงเป็นอย่างอื่น

กรรมการมหาเถรสมาคมรูปใด เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใดก็ให้แก้ต่อประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

ข้อ ๑๕ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมทำรายงานและบันทึกความเห็นพร้อมด้วยร่างเดิม และร่างที่แก้ไขเพิ่มเติม ยื่นต่อประธานกรรมการมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ ต่อไป หรือจะเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมก็ได้

ข้อ ๑๖ ในการพิจารณา วาระที่ ๒ ให้ที่ประชุมพิจารณาเรียงตามลำดับข้อ เว้นแต่ที่ประชุมจะเห็นเป็นอย่างอื่น

ในการนี้ ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม จะอนุญาตให้ผู้ใดเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาหรือรับฟังการประชุมด้วยก็ได้

ข้อ ๑๗ ในการพิจารณา วาระที่ ๓ ให้ที่ประชุมพิจารณาร่างที่ได้แก้ไขแล้วนั้นว่าสมควรจะตราเป็นกฎหมายมหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ วางระเบียบ ออกคำสั่ง หรือออกประกาศ มหาเถรสมาคมหรือไม่ ถ้าที่ประชุมพิจารณาเห็นชอบแล้ว ให้ดำเนินการเพื่อใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๑๘ การลงมติข้อปรึกษาในการประชุมมหาเถรสมาคม ถ้าข้อปรึกษานั้นเป็นปัญหาเกี่ยวกับการตีความพระธรรมวินัย เมื่อมีข้อสงสัยให้ตีความไปในทางรักษาพระธรรมวินัย โดยเคร่งครัด

ถ้าข้อปรึกษานั้นเกี่ยวกับกิจการพระศาสนา ซึ่งมีได้บัญญัติไว้ในพระธรรมวินัยให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีจำนวนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด หรือจะให้ระงับเรื่องนั้นไว้ก็ได้

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

*สมเด็จพระญาณสังวร*

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายมหาชน ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) คือเนื่องจากมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งให้อำนาจมหาเถรสมาคม ตรากฎหมายมหาชนออกข้อบังคับวางระเบียบหรือออกคำสั่งมหาเถรสมาคมได้ถูกยกเลิก และได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคมดังกล่าวขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง การประชุมมหาเถรสมาคม การประชุมคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่มหาเถรสมาคม แต่งตั้งเดิมอาศัยกฎหมายมหาชน ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ว่าด้วยระเบียบการประชุมมหาเถรสมาคมฉบับเดียวกัน เมื่อพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ บัญญัติ ให้สมเด็จพระสังฆราช ทรงแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามมติ มหาเถรสมาคม การจัดให้มีคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ หรือ คณะอนุกรรมการและระเบียบวาระการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบของมหาเถรสมาคม จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายมหาชนนี้

